

[Nina Andersen.]

Stilling, hvor de udfører en Husmoders Gerning. De huslige Stillinger, som der er virkelig Hold i, er jo i mange Tilfælde i Hjem, hvor Husmoderen ikke selv er den ledende, men maa overlade det til andre.

Desuden er der under Indenrigsministeriet Statens Husholdningsraad, som naturligvis i mindre Grad giver sig af med Husholdningsuddannelsen end med Husholdningsoplysningen, og endelig har ogsaa i de senere Aar Socialministeriet faaet lidt at gøre med den huslige Uddannelse, efter at man har taget et Arbejde op for at flytte arbejdsløse unge Piger over til et Erhverv, hvor der i hvert Tilfælde ikke synes at være nogen Arbejdsløshed, det huslige Erhverv. Man har saaledes i Aar fra Arbejdsdirektoratet sendt ikke mindre end 179 unge Piger paa Husholdningsskole, saadan at de bliver uddannet til et andet Erhverv end det, de er i, og hvor der altsaa ikke er Arbejdsmuligheder for dem.

Disse mange Ministerier, som har med Sagerne at gøre, kunde naturligvis tyde paa, at der var en meget stor Interesse for den huslige Uddannelse, men hvis vi ser paa de Penge, som anvendes dertil, vil vi alligevel faa en noget anden Opfattelse. Det Beløb, der anvendes, ligger, efter hvad jeg har kunnet regne det ud til, et Sted mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og man ved, at det faar man ikke megen Undervisning eller megen Uddannelse for.

Dertil kommer saa den ualmindelige Forskelligartethed, der er i den huslige Uddannelse. Man ser Kursus paa 6, paa 5, paa 3 Maaneder, hvor Kursuset varer hele Dagen, Dagkursus; og man ser Aftenkursus af forskellig Længde, somme Tider kun een Gang om Ugen, somme Tider to Gange om Ugen i nogle Maaneder. Der er den meget udstrakte Konsulentvirksomhed, og der er anerkendte Husholdningsskoler, som kontrolleres af et fast Statstilsyn, men der er ogsaa en af de meget store statsunderstøttede Skoler, som er underkastet en helt anden Tilsynsmyndighed, det er Husassistenternes Fagskole, jeg her tænker paa. Uftenundervisningen for voksne er i vid Adstrækning underkastet Tilsyn af Myndigheder, af Embedsfolk, som har med Undervisningen af Børn at gøre i det daglige. De arbejdsløse unge Piger er dels anbragt paa anerkendte Husholdningsskoler, men nogle i hvert Tilfælde ogsaa paa en Husholdningsskole, som ikke er anerkendt, og med hele den udstrakte Konsulentvirksomhed er der overhovedet intet Tilsyn. Der stilles fra Statens Side, til Trods for at man

giver Tilskud til denne Virksomhed, ingen Krav om, hvad Konsulentvirksomheden skal omfatte, hvilket Indhold den skal have, om den skal være overvejende af ernærings-teoretisk Art, eller om man overvejende skal lære Husmødrene at sætte Kruseduller paa Lagkager.

Det viser sig altsaa, at det er et meget broget Billede, vi har for os, naar vi ser paa den huslige Undervisning, og der er intet Organ, som virkelig samler alle disse forskellige Bestræbelser og sørger for at faa en Ensartethed ind i Uddannelsen.

Det Antal, som har deltaget i Husholdningsundervisningen, i den skolemæssige Undervisning, omfatter ca. 1 800 paa Husholdningsskolerne og paa Landbrugsskolernes Husholdningsafdelinger, og dertil kommer saa ca. 12 000, som har deltaget i Undervisningen paa Ungdomsskoler og paa Aftenskoler, og disse Tal er jo, sammenlignet med det Antal Husmødre, som det drejer sig om, meget smaa Tal. Ved Folketællingen i 1935 var der i Aldersklassen mellem 15 og 70 Aar 1 300 000 Kvinder, og bruger vi det Forholdstal, jeg anvendte før, 713 af hver 1 000 beskæftigede ved husligt Arbejde, vil det sige, at der er beskæftiget ved husligt Arbejde her i Landet 942 000 Kvinder, og disse 942 000 Kvinder faar altsaa deres Uddannelse paa den Maade, at ca. 1 800 deltager i længere Dagkursus og ca. 12 000 i de kortere Aftenkursus.

Det siger sig selv, at denne Uddannelse kan ikke være tilstrækkelig. Ved Siden af Skoleuddannelsen er det givet, der maa finde en praktisk Uddannelse Sted. Selv om jeg ved, at den huslige Uddannelse i høj Grad arbejder med praktiske Øvelser, er det dog saadan, at Uddannelsen i Hjemmet maa være den Uddannelse, der er den bedst egnede, naar det drejer sig om Husmødre og huslige Arbejdere, og her mangler fuldkommen Retningslinier. Hvis Husmoderen er en praktisk, teoretisk og pædagogisk Dygtighed — og hvorfor skulde en Husmoder ikke kunne være det akkurat lige saa vel som de mange Tusinder af Haandværksmestre, som har faaet de unge Lærlinges Oplæring lagt i deres Hænder? —, er Hjemmet det Sted, som det er godt at oplære de unge Piger i, det Sted, hvor de netop kan faa det Grundlag, paa hvilket Skoleuddannelsen langt bedre kan finde Sted, og som Skoleuddannelsen kan bygge paa. Men som nævnt mangler der her absolut Plan og Regulering. Der mangler bl. a. en Regulering af de ganske unges Arbejdskraft. Nu har man i de senere